

COÖPERATIEVE VEREENIGINGEN.

N^o. 106.

Coöperatieve Stoomzuivelfabriek te Haskerdijken.

Op heden, den een en twintigsten April achttienhonderd acht en tachtig, compareerden voor mij Hendrik Jacob Willem Terlet, notaris binnen het arrondissement Heerenveen, ter standplaats Joure:

1. Hendrik Franzes Pasma, lid van den gemeenteraad van Haskerland en grondeigenaar, wonende te Nijehaske;
2. Jelle Tjibbes Tolman, landbouwer te Haskerdijken;
3. Jan Hendriks Pasma, landbouwer aldaar;
4. Klaas Sietzes Luchtenveld, landbouwer aldaar;
5. Jacob Anskes Siebenga, landbouwer aldaar, en
6. Gerrit Hendriks Pasma, landbouwer aldaar; allen aan mij notaris bekend.

Die verklaarden bij deze akte op te richten eene vereeniging onder den naam »Coöperatieve Stoomzuivelfabriek te Haskerdijken» en daarvoor vast te stellen navolgende statuten.

Naam, doel, zetel, grondbeginselen.

Artikel een. Te Haskerdijken, gemeente Haskerland, is gevestigd eene vereeniging genaamd »Coöperatieve stoomzuivelfabriek te Haskerdijken.»

Artikel twee. Het doel der vereeniging is gemeenschappelijke zuivelbereiding door de exploitatie eener stoomzuivelfabriek en den verkoop van te verkrijgen producten.

Artikel drie. Om dit doel te bereiken sticht de vereeniging eene stoomzuivelfabriek op door haar aan te koopen grond te Haskerdijken en verbinden zich de leden om aan deze fabriek de melk van het rundvee der boerderij bij hen in gebruik, ter bereiding te leveren.

Artikel vier. De vereeniging verkoopt de gefabriceerde boter en kaas, terwijl de afgeroomde en karnemelk en de wei tegen te bepalen waarde of naar verhouding der door ieder geleverde melk, door de leden wordt terug ontvangen, onverminderd hare bevoegdheid om ook een of meer van laatstgenoemde artikelen te verkoopen.

Artikel vijf. Van de opbrengst van een en ander wordt afgetrokken, ten eerste de kosten van emballage en die vallende op het vervoer en den verkoop en ten tweede een halve cent per liter melk tot bestrijding der kosten van exploitatie en administratie, van onderhoud, belastingen, assurantien, renten en aflossing van het bedrijfskapitaal zoowel als tot vorming van de kas der vereeniging en een reservekapitaal.

Het overschot wordt door de leden verdeeld, naar verhouding der door ieder geleverde melk, berekend per liter.

Artikel zes. Wanneer daarvan de wenschelijkheid blijkt, kan ook melk van anderen ter bereiding worden aangekocht, volgens door de vereeniging vast te stellen bepalingen.

Artikel zes. Wanneer daarvan de wenschelijkheid blijkt, kan ook melk van anderen ter bereiding worden aangekocht, volgens door de vereeniging vast te stellen bepalingen.

Duur. Domicilie.

Artikel zeven. De vereeniging wordt, behoudens verlenging na afloop van het tijdvak, opgericht voor den tijd van tien jaren, aanvangende met den datum van openbaarmaking der statuten in de *Staatscourant*.

Artikel acht. Het domicilie der vereeniging alsmede van die leden welke buiten de gemeente Haskerland woonachtig zijn, is ten kantore der vereeniging te Haskerdijken.

Artikel negen. Het dienstjaar loopt van 12 Mei tot 12 Mei.

Over de geldmiddelen. Aansprakelijkheid en rechten der leden.

Artikel tien. Het voor oprichting der vereeniging, de stichting der fabriek en het aanschaffen der machines, werktuigen en gereedschappen benoodigd kapitaal, zal onder solidaire aansprakelijkheid van de leden tot een bedrag van vijf duizend gulden f 5000, worden ter leen opgenomen, met bevoegdheid tot jaarlijksche aflossing, onder hypothecair verband van de fabriek, met hetgeen daartoe door bestemming behoort en voor het overige door de leden elk voor een gelijk deel worden gestort of ingelegd.

Artikel elf. Uit de gelden die volgens artikel vijf door inhouding van een halve cent per liter melk worden verkregen, zullen in de eerste plaats worden bestreden de kosten van exploitatie en onderhoud der fabriek met toebehooren, de belastingen, assurantien en loonen en de renten der van derden geleende gelden.

Vervolgens zal daarvan jaarlijks honderd gulden in de reservekas worden gestort, totdat die een montant van vijfhonderd gulden zal hebben bereikt. Voorts zal daarvan aan de leden vier procent hunner inleggelden, voor zoover niet afgelost, worden uitgekeerd, terwijl het restant, behoudens het noodzakelijk kasgeld, zal worden besteed tot aflossing van de inleggelden der leden en het van derden geleende kapitaal.

Indien omstandigheden het tegendeel niet noodzakelijk maken, zullen eerst de inleggelden geheel worden terugbetaald vóór met de aflossing van het van derden geleende kapitaal een aanvang wordt gemaakt.

Bijaldien uit de reservekas, krachtens een besluit der leden, eenige gelden worden genomen, zal die op gelijke wijze als in dat artikel bedoeld, telkens weer worden aangevuld.

Artikel twaalf. Indien mocht blijken dat alle uitgaven door aftrek van een halven cent per liter niet kunnen worden bestreden, of wel dat die uitgaven, door aftrek van een geringer bedrag kunnen worden gedekt, kan tijdelijk een hooger of lager bedrag per liter worden afgetrokken.

Artikel dertien. Uit de van aan te koopen melk te maken winst zal een gelijk bedrag per liter worden afgetrokken als in artikel vijf is omschreven en ten zelfden einde worden aangewend. Overigens zal die winst voor zoodanig deel als op twaalf Mei bevorens van de inleg-

gelden en schulden was afgelost, worden verdeeld naar verhouding in het slot van artikel vijf bedoeld en voor het overig deel door ieder der leden voor een gelijk deel worden genoten.

Artikel veertien. Bij eventueele liquidatie heeft ieder der leden eene vordering op de vereeniging ten bedrage van hetgeen door zijne melk-leverantie van de schulden en inleggelden is afgelost. Voor deze vorderingen en voor de nog bestaande schulden en niet terugbetaalde inleggelden en andere verbintenissen zijn de leden ieder voor een gelijk deel persoonlijk aansprakelijk. Zij hebben ook voor een gelijk deel recht op de baten der vereeniging.

Indien alle schulden zijn afgelost, hebben de leden recht op de baten der vereeniging naar verhouding der door hen geleverde melk en zijn in diezelfde verhouding persoonlijk aansprakelijk voor al hare verbintenissen.

Van de leden, hunne toe- en uittreding.

Artikel vijftien. Leden der vereeniging zijn de oprichters en zij die later als zoodanig mochten worden aangenomen.

Over hunne al of niet toelating wordt op eene algemeene vergadering der leden beslist.

Artikel zestien. Tot leden kunnen alleen worden toegelaten meerderjarige veehouders, in het volle genot der burgerlijke en burgerschapsrechten, die den inleg voldoen naar de omstandigheden door de leden te bepalen. Deze inleg wordt bepaald naar het aantal koeien waarvan de melk door het aangenomen lid wordt geleverd en kan bedragen van tien tot vijf en twintig gulden per rund. Indien door de fabriek geen meer melk kan worden verwerkt dan door de bestaande leden wordt geleverd, kunnen geene nieuwe leden worden aangenomen.

Hunne toetreding kan alleen plaats hebben op twaalf Mei, terwijl zij zich minstens drie maanden vooraf bij het bestuur moeten aanmelden.

Artikel zeventien. Het lidmaatschap is persoonlijk en verbindend voor een vol dienstjaar. Het is aan een lid niet geoorloofd zijn aandeel in de baten der vereeniging te verpanden of te bezwaren of daarover onder welk voorwendeel ook, op andere wijze te beschikken.

Artikel achttien. Wie als lid uit de vereeniging wenscht te treden, is verplicht daarvan minstens drie maanden vóór het einde van het dienstjaar schriftelijk kennis te geven aan het bestuur, met opgave van redenen. De uittreding heeft plaats op den twaalfden Mei volgende op die kennisgeving.

Artikel negentien. Hij die om geldige redenen uittreedt, doet afstand van alle aanspraken op de baten der vereeniging en heeft recht op de helft der door hem gestorte, nog niet terugbetaalde inleggelden. Hij wordt dan tevens ontheven van alle aansprakelijkheid voor de schulden en schaden der vereeniging.

Indien hij geene teruggave van de door hem gestorte inleggelden verlangt, vóór dat die volgens artikel elf zullen worden afgelost, blijft hij voor dat bedrag schuldeischer der vereeniging.

Indien hij uittreedt nadat alle inleggelden zijn afbetaald, heeft hij aanspraak op uitkeering van de helft eener zoodanige som als op den twaalfden Mei dier uittreding gerekend kan worden, door zijne melk-leverantie van de verdere ter leen opgenomen gelden te zijn afgelost.

Artikel twintig. Hij die zonder geldige redenen uittreedt doet eveneens afstand van alle aanspraken op de baten der vereeniging en heeft geen recht op zijne gestorte inleggelden, vóór dat die volgens artikel elf worden afgelost.

Hij blijft dan voor het bedrag zijner nog niet terugbetaalde inleggelden schuldeischer der vereeniging en betaalt verder op de eerste aanmaning van het bestuur, aan de kas der vereeniging tien gulden per rund, van het aantal waarvan gedurende zijn lidmaatschap, gemiddeld per jaar, de melk door hem aan de fabriek is geleverd.

Het uitgetreden lid in dit artikel bedoeld, zoowel als dat bedoeld in artikel negentien, die geene dadelijke teruggave van zijne inleggelden verlangt, heeft geen recht die gelden op te eischen, voordat de aflossing volgens artikel elf geschiedt en verliest zelfs zijne aanspraak daarop, indien bij eventueele liquidatie blijkt, dat inleggelden niet of niet geheel kunnen worden terugbetaald.

Artikel een en twintig. De geldigheid of niet geldigheid der redenen van uittreding moet in eene vergadering der leden worden beslist.

Als geldige redenen worden onder anderen beschouwd geheele opheffing der boerderij en verandering van woonplaats, ten gevolge waarvan de onmogelijkheid ontstaat om de melk versch aan de fabriek te leveren.

Artikel twee en twintig. De weduwe, erven of rechtverkrijgenden van een overleden lid hebben, behoudens toestemming der leden, de bevoegdheid, zich met dezelfde melkerij bij de vereeniging aan te sluiten, in welk geval zij binnen drie maanden na dat overlijden, hiervan aan het bestuur moeten kennisgeven.

Indien zij van deze bevoegdheid geen gebruik maken, is op hen toepasselijk hetgeen bij artikel twintig is bepaald ten opzichte van leden die zonder geldige redenen uit de vereeniging treden.

Artikel drie en twintig. Indien de aansluiting door de weduwe, erven of rechtverkrijgenden van een overleden lid, in zijne plaats niet wordt toegestaan, is op hen toepasselijk hetgeen bij artikel negentien is bepaald ten opzichte van leden die om geldige redenen uit de vereeniging treden.

Artikel vier en twintig. Elk lid kan wegens overtreding der statuten of van het huishoudelijk reglement, of wegens oneerlijke handelingen, door de leden, op gemotiveerd voorstel van het bestuur, van zijn lidmaatschap vervallen worden verklaard, bij besluit der leden, waartoe zal worden vereischt twee-derde gedeelte der uitgebrachte stemmen.

Op hen is van toepassing het bepaalde bij artikel twintig ten aanzien van uittredende leden zonder geldend motief.

Artikel vijf en twintig. Een door de leden vast te stellen huishoudelijk reglement bepaalt verder de rechten en verplichtingen der leden onderling en regelt de bijzonderheden van beheer, de exploitatie der fabriek en de wijze van werken.

Artikel zes en twintig. Elk verschil over de toepassing van eenig artikel dezer statuten en van het huishoudelijk reglement wordt beslist door het bestuur, behoudens recht van hooger beroep op de vergadering der leden, die alsdan beslist in het hoogste ressort.

Ieder lid verbindt zich zedelijk geene quaestie in dezen, door den burgerlijken rechter te laten beslissen.

Van het bestuur.

Artikel zeven en twintig. Het bestuur der vereeniging bestaat uit

Artikel zes en dertig. Tijd en plaats der vergaderingen worden minstens vijf dagen te voren aan de leden bekend gemaakt bij biljetten of op aanzegging van den voorzitter, waarop of waarbij zooveel mogelijk de punten van behandeling worden vermeld.

Artikel zeven en dertig. Elk lid kan zich door een medelid ter vergadering, bij schriftelijke lastgeving doen vertegenwoordigen. Niemand kan als lasthebber voor meer dan één lid optreden.

Artikel acht en dertig. De leden stemmen hoofdelijk, over zaken mondeling. Over de keus van personen bij ongeteekende briefjes. Staken de stemmen over eenig voorstel, dan beslist de voorzitter.

Benoeming van personen geschiedt bij volstrekte meerderheid van stemmen. Is deze meerderheid bij de eerste stemming niet verkregen, dan volgt eene tweede vrije stemming. Geeft ook deze geene meerderheid, dan heeft eene herstemming plaats tusschen de twee personen die de meeste stemmen op zich hebben vereenigd. Indien deze een gelijk aantal stemmen erlangen, beslist het lot.

Artikel negen en dertig. Van het verhandelde in de vergaderingen worden door den secretaris aantekeningen gehouden. Deze worden in de eerstvolgende bijeenkomst door hem voorgelezen en, na goedkeuring, door den voorzitter en hem geteekend.

Ontbinding.

Artikel veertig. Tot ontbinding der vereeniging wordt alleen dan overgegaan, wanneer minstens twee-derde der leden daartoe besluit.

Artikel een en veertig. De vereffening geschiedt volgens de wettelijke voorschriften.

Wijziging der statuten.

Artikel twee en veertig. Dadelijk na aflossing der schuld, bij artikel tien bedoeld, worden deze statuten herzien.

Artikel drie en veertig. Geen voorstel tot wijziging wordt in overweging genomen dan in eene daartoe in het bijzonder opgeroepene vergadering, waarin minstens twee derden der leden vertegenwoordigd zijn.

Tot aanneming wordt mede twee derde der stemmen vereischt van de tegenwoordige of vertegenwoordigde leden.

Moet bij onvoldoend aantal vertegenwoordigde leden, de beslissing worden uitgesteld, dan wordt de beslissing in de eerstvolgende vergadering genomen, bij meerderheid van twee-derde der dan tegenwoordige of vertegenwoordigde leden.

Artikel vier en veertig. Voor zoover daarvan bij deze statuten niet uitdrukkelijk is afgeweken, wordt deze vereeniging geregeld door de bepalingen der wet van den zeventienden November achttienhonderd zes en zeventig (*Staatsblad* nommer 227).

Waarvan akte.

Gedaan en verleden te Heerenveen in het Posthuis, in tegenwoordigheid van Hotze Regnery, notarisklerk te Joure, en Pieter Van der Wind, bode te Heerenveen, als getuigen.

En is deze minute door de comparanten, de getuigen en door mij notaris onmiddellijk na voorlezing onderteeekend.

(Geteekend:) H. Pasma Fz., J. T. Tolman, J. H. Pasma, K. Luchtenveld, J. A. Siebenga, G. H. Pasma; H. Regnery, P. Van der Wind, H. J. W. Terlet.

Geregistreerd te Heerenveen, den vier en twintigsten April 1800 acht en tachtig, deel 80, folio 113 recto, vak 2; zes bladen, geen renvooi. Ontvangen voor recht een gulden twintig cent (f 1,20). De ontvanger, (geteekend:) *Houwing*.

drie leden. Zij worden gekozen uit en door de leden, kiezen uit hun midden een voorzitter, secretaris en penningmeester en regelen hunne werkzaamheden bij huishoudelijk reglement.

Artikel acht en twintig. Zij hebben zitting gedurende den tijd van drie jaren. De verkiezing geschiedt in de eerste algemeene vergadering van elk dienstjaar. Volgens op te maken rooster treedt jaarlijks een hunner af. Zij zijn herkiesbaar. Wie voor eene buitengewone vacature tusschentijds wordt gekozen, treedt af op het tijdstip waarop zijn voorganger periodiek had moeten aftreden.

Artikel negen en twintig. Op gelijke wijze wordt voor elk bestuurslid een plaatsvervanger aangewezen.

Artikel dertig. Het bestuur oefent toezicht uit over alles wat de exploitatie der fabriek betreft, is belast met het beheer, voert de besluiten der vergaderingen uit en vertegenwoordigt de vereeniging zoo in als buiten rechten. Tot het voeren van rechtsgedingen is machtiging der leden noodig.

Artikel een en dertig. De bestuurders genieten geen salaris, doch ontvangen restitutie van de door hen in het belang der vereeniging noodzakelijk gemaakte verteringen en reiskosten en verdere gedane verschotten.

Artikel twee en dertig. Het dagelijksch beheer wordt namens het bestuur gevoerd door een boekhouder, die tevens als opzichter werkzaam is in de fabriek. Hij is belast met aantekening van alle ontvangsten van melk en de afgifte van de afgeroomde en karnemelk en de wei aan de leveranciers; hij boekt nauwkeurig de afgeleverde producten boter of kaas in zijne administratie, houdt verder een dagboek van al wat aan de fabriek geschiedt en heeft alle bevelen van het bestuur op te volgen.

Na zijne benoeming worden zijne werkzaamheden en zijn salaris bij instructie door de leden vast te stellen, geregeld.

Artikel drie en dertig. Het toezicht op de handelingen van het bestuur wordt uitgeoefend door de algemeene vergadering, die eene commissie uit haar midden daarmede kan belasten, terwijl elk lid steeds der toegang heeft tot de fabriek en gerechtigd is inzage van de aantekeningen des boekhouders te nemen.

Van de vergaderingen.

Artikel vier en dertig. Jaarlijks worden vier algemeene vergaderingen gehouden, zoo veel doenlijk op of omstreeks den twaalfden dag van elk kwartaal.

In die vergaderingen worden de belangen der vereeniging besproken en tevens liquidatie gehouden van de verwerkte melk over het afgelopen kwartaal.

De voorzitter belegt voorts zoo dikwijls vergadering als hem in het belang der vereeniging noodig voorkomt, of een-vijfde der leden dat verlangt.

Artikel vijf en dertig. Buiten de benoemingen van bestuurders en den boekhouder is de jaarvergadering in Mei bestemd tot het doen van rekening en verantwoording door den penningmeester over het afgelopen dienstjaar.

De boekhouding geschiedt op de wijze door het bestuur in overeenstemming met het Wetboek van Koophandel te bepalen.

Eene commissie door en uit de leden te benoemen, onderzoekt de rekening en brengt omtrent hare bevinding verslag uit. De goedkeuring der vergadering strekt voor het bestuur tot finale kwijting en décharge wegens zijn beheer.